

ಮಂದಹಾಸ

ನೊಣಿ ಪುರಾಣಿ

■ ನಾರಾಯಣ ರಾಯಚೋರ್

ಅಮೆರಿಕದ ಸುಪುಟಿನ್ ಹಾಸ್ಯ ಕವಿ ಆಗ್ನಾನ್ ನ್ಯಾಶ್‌ನ ಈ ಶಾಲುಗಳು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿದು ನೀಡಿಸುವಂಥಷ್ಟು. ಹೌದಲ್ಲ, ಈ ನೊಣಿವೆಂಬ ಕೇಟೆ, ‘ಯಾಕ್ಕ್ರಿತ್ತಾ ಕೇಟೆ’, ಅಲ್ಲಾತ್ತಿ ಅಲ್ಲ ಕೇಟೆವೆಂದೇ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನವಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿರುವಂಥದ್ದು! ಏರರು ತಮ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮ ಕೊಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಶತ್ರುವನ್ನ ಹಿಗಳಿಯುವುದು – ‘ಅವನು ನನ್ನದುರು ನೊಣಿಕ್ಕೆ ಸಮಾನ್’ ಎಂದ!

ನೊಣಿಗಳ ವಾಸವೂ ಅಷ್ಟೇ. ಗಬ್ಬಿ, ಗಲ್ಲಿಜು, ಮೃತದೇಹ, ಮುಂತಾದ ಅಷ್ಟು ಜಾಗಗಳಲ್ಲೇ. ಹಾಗೆ ನೊಡಿದರೆ ಬೆಲ್ಲ, ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಾಜ ಮಾನವನಿಂದ್ಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಒಳಿಯೂ ನೊಣಿಗೆ ಹಾರಾಟಿ, ವಾಸ ಹೇರಳಿ. ‘ಬೆಲ್ಲದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನೊಣಿ ಸಹಜ’ ಎಂಬ ರೂಢಿಮಾತ್ರಾ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇಷ್ವಾದರೂ ಬಡಪಾಯಿ ನೊಣಿಕ್ಕೆ ಯಾಕೋ ನಕಾರತ್ತಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ!

ನೊಣಿ ನೀಡುವ ಉಪಟಳ ಮಾತ್ರ ಬಣಿಸಲಾಗದಮ್ಮೆ ಬವಕೆದಾಯಿಕ. ಅದೂ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಕುಶೆ ಅದು ಆಡುವ ಆಟ, ನೀಡುವ ಕಾಟ ಅದೊಂದರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ! ಜೋರಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಹೊಡೆದರೆ ಮೂಗು ಉದಿ ಜೊಕರಾನ ಮೂಗಿನಂತಾಗಿ, ನೊಡುಗಿಗೆ ಖುಸಿ ನೀಡಿ, ಅನುಭವಿಸುವರಿಗೆ ಅವಮಾನದ ಕೆಳರಿಮೆಗೆ, ನೋಟಿಗೆ ಎದೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ತಿಂಡಿ ತಿನುವಾಗ, ಉಣಿ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಹಾವಳಿ ಯಾವ ದಾಖಿಗೆನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ್ದು ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಚೆಸಗೆ, ಮುಳ್ಳಿಗಳಾದಲ್ಲಂತೂ ನೊಣಿಗಿಗೆ ಮುಕ್ಕ ರಹದಾರಿ; ಎಲ್ಲಿಂದರಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗೆಯರಾವಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಬಲ್ಲ ಕೇಟೆ-ಗಣಗಿತ್ವು. ಸುದೀಪ್ ಅಮೋಫ್ ಅಭಿನಂದ ತೆಲುಗಿನ ‘ಆಗ್’ (ನಿದೇಶನ: ರಾಜಮೌಳಿ) ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೊಣಿದ ಕಾಟ – ಕೇಟೆ ಲೆಗ್ಲಿ ಅತ್ಯಾದ್ಯುತ ರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆತ್ತುಗಳಿಗೆ ಗೊಂಡಿದ್ದು, ಹೀರೊ ನೊಣಿಯೇ ಸುದೀಪ್ರೇರ್ ಎನ್ನುವನ್ನು

ನೋಡುಗರನ್ನು ಕಾಡಿರುವುದು ಸುಳ್ಳಿಲ್ಲ.

ಮೆಕ್ಕಾ ಎಂದು ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಮುಖ್ಯಿ ಎಂದೂ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೊಣಿದ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಹಲವು ಹತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆ ನೊಣಿವಂತೂ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಪರಿಚಿತವೇ. ಸ್ವೇಕ್ಕೀರಾಫ್ ಗುಂಬಿನ ನೊಣಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೬೬ ದಶ ಲಕ್ಷ ಪರಾಗಿಗಳಿಂದಿಚೆಗೆ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಹಬ್ಬಿ-ಹರಡಿದಂತೆ ನೊಣಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ಜಾಲ ಹರಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ನೊಣಿ-ಗಣ ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು. ಮನೆ ನೊಣಿ, ಗೂಳಿ ನೊಣಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನಂತರ ಜೀನುನೊಣಿಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲಾದಿತೆ? ಎಂಥ ಮಥುರ ಭಾಂಧವೈ – ನರ ಮತ್ತು ನೊಣಿ(ಜೀನು)ಗಳಿಂದು! ಈ ಜೀನುಣಿಗಳಿಂತೂ ಮಾನವನಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಾದವು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾದನೆಯಾಗುವ ಪ್ರತಿವಸ್ತುವಿಗೂ ‘ಬಳಕೆ ಸಮಾಧಿಯ ದಿನ’ (ಡೇಟ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್ಪ್ರೆರ್) ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ (ತುಳ್ಳು ನೇಸರಿಕ) ಜೀನು ಮಾತ್ರ ಅಪವಾದ! ಅದೆಂದೂ ಕೆಡು; ಅದು ಚರಂಜಿತಿ!

ಬ್ರಹ್ಮರ, ದಂಬಿ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೀನು ನೊಣಿ ಕಾವೈ, ನಾಟಕ, ನೃತ್ಯ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಪರಿಸರಿಸಿರುವ ಕೇಟೆ-ರಾಜ! ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಬದಲಿಸುವ ಶೋಚಿಲಾಲಾಗಳಿಗೆ ದುಂಬಿ ಬಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ಬಳಕೆಯಾಗಿದ್ದನ್ನು ಅನೇಕ ಚಿತ್ರ-ದೃಶ್ಯಗಳು, ‘ಹಾವಿದ ಹಾವಿಗೆ ಹಾರುವ ದುಂಬಿ’ಯಂತಹ

ಜನಪ್ರಿಯ ಗೀತೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಈಸೋಪನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೊಣಿಗೆ ಉಲ್ಲಿಂಬಿ ಕಾಣಿಸಿತ್ತಾದೆ. ಖಾತ್ರ ಅಂಗ್ ಕವಿ ವಿಲಿಯಂ ಬ್ಲೇಕ್‌ನ ‘ದಿ ಫ್ಲೇ’ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ನೊಣಿವನ್ನು ಅಚಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಡಾಗ ಆಗುವ ಷಾಫ್ಟೆಯನ್ನು ಮನೋಜವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತಿಂದು, ಹಡಿದು ಕುಣಿದು ಕರೆದೆ ಸಾವಾನ್ಯವ ನೊಣಿದರೆ ‘ಲೋಕ್ಕೈ ಬಂದವರೆಲ್ಲಿರಿಗೂ ಬಂದಲ್ಲಿಂದು ದಿನ ಸಾವು ನಿಶ್ಚಿತ’ ಎಂಬ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಹತ್ತಲೇ ‘ಸಾವು, ಭರಯ, ಭವಿಷ್ಯಾಗಳ ಯೋಚನೆ ಬಿಟ್ಟು ನೊಣಿದರೆ ಈ ಕ್ಷಣಿದ ಬದುಕನ್ನು ಸಂಕೋಪವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆ?’ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಆಗ್ನಾನ್ ನ್ಯಾಶ್ ಅನಿಸಿಕೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನ – ಬ್ಲೇಕ್!

ನೊಣಿ ಪುರಾಣದ ಪರಿಸಮಾಂಗಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಂದು ಮಾತು: ‘ಒಬ್ಬ ಬಂದು – ಸರ್, ನನಗೊಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ’ ಅಂದನಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ, ‘ನಾನೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ನೊಣಿ ಹೊಡಿತಾಯಿದ್ದೀನಿ, ನಿನಗೆನು ಕೊಡಲೀ?’ ಎಂದನಂತೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬು. ಅಧಾರ್ತಾ, ನೊಣಿ ಹೊಡಿಯೋದು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರ್ಲಾವಾಗ ಮಾಡೋ ಕೆಲಸ ಅಂದಂತಾಯ್ತು! ಆದರೆ, ನೊಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರಿಯೋದು ಮಾತ್ರ ಅಂಥ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರ್ಲಾವಾಗ ಮಾಡೋ ಕೆಲಸವೇನಲ್ಲ ಎಂದು ವಿನಮ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಗೆ ಈ ನೊಣಿ ಪುರಾಣವ ಪರಿಸಮಾಂಗಿಯಾದುದು!

ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಿಂದಿ: feedback@sudha.co.in